

ADYLIGETEN

Egyikünk a jobboldon, másikunk a baloldon...(Mk 10.37)

Nem tudjátok, mit kértek. Nem, mert ilyen nálunk nincs - mondhatná nekik ezt is Jézus. Mert a Fiú sem ül az Atya jobbján, mint ahogy képeink ábrázolják s a krédónk is képzelet és vallja is. Honnan tudom? Láttam, hogy nem így van? Nem láttam, de ilyesmit csak azok gondolnak, akik a Szentháromságot az urak mintájára képzelik. Én nem az úri világ mintájára képzelem. Hanem? A szerelem mintájára, ahol kedvesét az ember nem ülteti jobbára, hanem inkább a térdére, mert úgy jobban lehet ölekezni. A Szentháromság az ölelés világa, melyben az Atya mindenét adja a Fiúnak. Ettől megmámorosodva a Fiú is mindenét adja az Atyának, s köztük árad az egyiktől a másikig, s a másiktól az egyikig a szeretet, az adás Szent Lelke, s így jön létre a tökéletes ölelés. S honnan tudom, hogy ez így van? Nem tudom, csak következtetem abból, ami az ember számára a legszentebb. S ez nem az uralkodás, hanem az ölelés. Ezt súgja a szívünk is, az eszünk is. E két súgás erejében mondom, amit mondhatok.

Valami egyébbel kellene foglalkoznotok. Nem a kiváltsággal. Ez az urak világához tartozik. Azzal a kehellyel, melyet majd az urak világa nyújt nekünk. S nektek is fogják ugyanők nyújtani. S Jakabnak-Jánosnak fogalma sincs arról, hogy mit kell majd Jézusnak és nekik is kiinniuk. Ezért mondja másképpen is: alámerülni, ahogyan én alámerülök, ti is alámerültök majd, erre képesek vagytok-e? A testvérpár erre azt feleli, hogyne hogyne.

A többi tíz tanítvány pedig megorrol rájuk eme nyomulásuk miatt. S ezért Jézus belegyalogol az urak világába, hogy egyértelművé tegye mind a tizenkét tanítvány számára, hogy a Jézus-féle országban nem található, ami az urak világában található.

Több mint 25 éve írtam egy könyvet, melynek címe: Egyházrend. Elképzelhető, hogy egyikőtök sem olvasta. Azt írtam meg benne, hogy működni tud Jézus mozgalma akkor is, ha üldözik a benne levőket. Nem kell működéshez se püspöki székesegyház, se palota. Még a római Szent Péter téri bazilikára és a Vatikánra sincs hozzá szükség.

Még, még... az adyligeti kápolna sem szükséges hozzá. Csak kisközösségek. Ezek meg egymás lakásában találkoznak, ahol a gyerekeik is élnek. Ha közösen ebédelnek vagy vacsorálnak ezek a közösségek, akkor összedobják, ami kell hozzá. Sorba megy a találkozók az elnöklés. Hol az egyik férfié, hol a másik asszonyé el a feladat. Azt is tudják ezek a kisközösségek, hogy ki a legrátermettebb köztük. A legrátermettebbet megbízzák, hogy táplálásuk érdekében járjon ő egy másik kisközösségbe is, ahol a többi ilyen kisközösség megbízottaival találkozik. Ugyanolyan feltételek mellett, mint amilyent a maguk körében megtapasztaltak. Ez a másodfokú közösség sem kerül pénzbe, ott is csak összedobják, amit megesznek.

Aztán elmondja a könyvem, hogy e megbízottak is látják, hogy melyik asszony vagy ember a legtöbbet érő köztük, s elküldik őt tapasztalatszerzésre egy harmadik szintű kisközösségbe. Abban sincs szükség palotára, pénzre, csak arra, amire az első két fajtájú közösségekben. És így továbbalakulnak ezek a kisközösségek a negyedik szinten.

Majd az ötödiken, s mindenütt úgy van minden, mint az első szinten. A kilencedik szinten elfogynak a szintek. Nincs tovább, mert abban már a kontinensek, a világrészek képviselői-küldöttjei ülnek. S ott mi történik azzal, aki a legrátermettebb köztük? Hova küldik őt? Nem küldik sehová, mert nincs hová küldeni őt. De azért van köztük is, aki legrátermettebb, s annak azt mondják, hogy te vagy a Péter-utód, azaz a pápa, s amíg ilyen rendes asszony vagy rendes ember vagy. Hát ez a könyvemnek rövid tartalma egy percben összefoglalva.

Ezt az Egyházrend c. írásomat elolvasta többek között, mert elfogyott ötezer példányban, vagy húsz éve egy asszony, aki a nagyvázsonyi téészen dolgozott, és azt mondta írásomról, hogy a benne leírtak alapján lehetne rendet teremteni náluk, a téészen is. Nem számít semmit, hogy én az egyház dolgáról írok, mert ugyanaz érvényes a téészen is.

Mit is írtam meg az Egyházrendben? Csak azt, hogy az ügy iránt érdekeltek halálbiztosan megtalálják azt a személyt a körükben, aki őket képviselni hivatott. Körükben, azaz legfeljebb 10-12 személynek a körében. Az így megválasztottak már képviselhetik őket a megválasztott személyek körében, megint legfeljebb 10-12 képviselőre megválasztott személy körében. E választott személyek is megválaszthatják azt, aki képviseli őket, és így tovább.

Ezzel szemben áll a felülről kinevezés gyakorlata. Az ország egésze, azaz sok millió ember megválaszt egy pártot, s a pártelnök kinevezi minisztereit, a megyei, a kerületi és helyi vezetőket. Ezt nevezik demokráciának, azaz a nép uralkodásának. Amit pedig megírtam az Egyházrendben, az a képviselet, melyben nincs szükség kinevezésre.

A tényleges, a valóságos Egyházban nincsen se képviselet, se demokrácia. Százegynéhány kinevezett személy, a bíborosok, választanak maguk közül egy pápát, s utána a pápa nevezi ki a világ összes püspökeit, az új bíborosokat is, akik majd megválasztják maguk közül a pápát, ha az előző pápa meghal. A püspökök pedig kineveznek egy általuk kiképzett személyt plébánosnak Nagyvázsöny vagy bármely más település számára. Mit sem számít az, hogy a nagyvázsönyiak kibén bíznak meg, kit akarnak maguknak plébánosként. Nem képviselet, hanem kinevezés dolga, hogy ki lesz Nagyvázsönyben plébános. Meg az is, hogy ki lesz Nagyvázsönyben a téesz elnöke.

Mindezt annak a kapcsán mondom el, hogy ötven éve, az október 23-át követő napokban pár nap alatt összeállt a Nagybudapesti Munkástanács, és minden kinevezés nélkül, és egyszerű képviseleti alapon. Nagyon gyorsan, kampány és milliárdos költségek nélkül. Kádárnak orosz tankok kellett ahhoz, hogy szétverje őket, s így is hosszan elnyúlt, mire szét tudta verni őket. '89 után pedig nem a képviseletjött vissza, csak a demokrácia.

Az urak sohasem akarnak képviseletet, legfeljebb diktatúra helyett demokráciát. A helyi uraknak pedig rendre országon kívüli urak parancsolnak, akik nem tudnának képviselet esetén parancsolni, csak demokrácia esetén tudnak. Ezen az alapon már tudnak, s ha nem engedelmeskednének nekik, akkor leverik vagy megfojtják az országot. A képviselet ellen meg tankokat hoznak, vagy nyomort teremtenek, azaz megbuktatják a képviseletet. Meg tudják ezt is tenni? Meg tudják. Valakiket megfizetnek, s a megfizetett személy a nyomorban levőknek megígéri, hogy van kiút. S az mi? Hát a demokrácia, melyben azt csinálják a távoli urak, amit akarnak S a mi demokratikus választásunk erejében.

Ezért aztán ahhoz, hogy rend legyen, képviseleti rend, mindenekelőtt a fejekben kell rendet teremteni. Elvben ez nagyon könnyű. Csak annyit kell tudomásul venni, hogy nekem sincs többre jogom, mint neked. Gyakorlatban viszont hosszú munkát kíván: meg kell győződnöm magamat erről, amit tudomásul vettem. S ezt nem lehet kikerülni. Okvetlenül megbukik a legjobb szándék is, ha ki akarnók kerülni.

Azt mondják a politikusok, hogy az emberiség még nem talált ki jobbat, mint a demokráciát. Jézus korában nem ismerték még a demokráciát. Akkoriban még csak jó császárok, meg őrzőgő császárok voltak. A jó császárok kevesebbet gyilkoltak, az őrzőgők többet. Amióta demokrácia van, némely országban eltörlik ugyan a halálbüntetést, de részt vesznek Mr. Bush világcsendőri akcióiban - s kockáztatják vele akár az atomháborút is. Már a demokrácia korában született meg Szabó Lőrincünk tollából a magyar és a világirodalom egy nagyon nagy verse, a Vang-An-Si. Hetven ével ezelőtt született meg, amikor már volt Szovjetunió. A vers kimondatlanul is a Szovjetunió rendcsinálási törekvéseire utal. Biztosan felolvastam már valamikor ezt a verset itt is, ha nem is éppen Nektek. Most újra felolvasom, hogy ne legyen kísértésünk arra, hogy megkerüljük azt, ami nem megkerülhető.

A vers kétszáz millió kuliról szól. Boldogítani akarja őket a szent, a remete, a bölcs, a filozófus - Vang-An-Si. S a császár, Sen-Tszung kinevezi őt. Így szól a vers

*Hiába! - hallotta ezerszer Sen-Tszung, a sárkány trón ura,
Nincs remény! - és ijedten nézett a remete Vang-An-Si-ra,
Jobb nem tudnod, hogy mi van ott kint! - dörögte három ezredév,
és a Tanácsban csak a szent bölcs, Vang-An-Si rázta a fejét,
Fejét ráz/a és így kiáltott: De! tudd meg! s ne felejtse soha!
Én, Vang-An-Si, neveltelek föl, én és a filozófia;
most tied a trón: megcsináljuk. mit még senki se mert, akart,
az Isten Országát a földön, én, a gondolat, és te, a kard! -
Császár. ne akarj tudni semmit' - könyörgött a rémült Tanács,
- Sen-Tszung, - könyörgött a szent, - tárd ki varázstornyod négy ablakát!
Ne. császár, ne hallgass a népre! -- Császár, hallgass meg népedet! -
És szólt Sen-Tszung, az ifjú császár: Vang-An-Si. Én neked hiszek! -
A torony négyfelé kitérült, a Tanács meghajtá fejét
És Sen-Tszung, mit császár sohasem tett, hallgatta, miért sír a nép;
a négy ablak négyfelé tárult, és begyűjtötte mind a kint,*

mit fél Ázsia szíve néma viharként döngött odakint.
S a vihar feljajdult keletről: Császár nincs munka, nincs kenyér! –
Kifoszt az uzsorás, a kalmár! – sírt a milliótorkú Dél.
A bér! a tőke! – zúgta Észak és Nyugat zúgta: - A papok! –
Sápadtan hallgatta a császár a négy beszélő ablakot.
Sápadtan hallgatta a császár, amit még nem hallott soha:
hogy a szabadság nem szabadság, a jog az őserdők joga,
hogy a szegényt a fenevad pénz, mint a tigris a nyulat, eszi,
s a világ csak nézi a gyengét és legfeljebb megkönnyezi.
Irtózva hallgatta a császár, hogy átkozódtak a szívek,
hogy elsírták mind, amit szemébe nem mondtak volna soha meg;
irtózva hallgatta a néma mennydörgést, amit a kulik
kétszázmillió szíve vert és az imát: - Ég Fia, segíts! –
Az ablak bezárult. – Hiába! Nincs remény! – mondta a Tanács.
De van! – tört ki Vang-An-Si, - császár akard s itt lesz az újvilág!
Akarom! – szólt és megölelte szent bölcsét Sen-Tszung: - Akarom!
Tanítóm voltál, most is az vagy, Kezedben minden hatalom! –
És Vang-An-Si dolgozni kezdett és dolgozott tíz éven át.
Védte a gyengét, törbe csalta a tigrist és a banditát.
Pénz, műhely s bolt: az államé mind, hirdette, - én kereskedem,
s mit agy és kéz, mint munka termel, elosztom becsületesen! –
Tíz évig dolgozott a szent bölcs, büszkén, hogy amit most csinál,
ezer év múlva is csak álom lesz más népek fiainál;
békét hirdetett s ölt nyugodtan, ha ölnie kellett neki,
angyalok voltak katonái s angyalok a hóhérai.
Tíz évig dolgozott Vang-An-Si és dolgozott mindenkiért,
kétszázmillió szíve volt és a vén világ arcot cserélt;
látta: roppant számok és tervek bölcs kényszerben hogy építik
szerencse, önzés, bűn s örök harc fölé az ész és rend álmait.
Tíz év ... S a szent hívta a császárt és a Tanácsot. – Kész vagyok,
itt a művem! – s az új világra kitérte a négy ablakot.
Boldogan hajolt ki a császár, Vang-An-Si boldogan figyelt:
köröttük a birodalomnak kétszázmillió szíve vert.
Csend volt, mint mindig, titok és csend, de hatni kezdett a varázs,
megszólalt kétszázmillió szív s a titokból lett vallomás:
Öld meg! – zúgta egy hang. Utána Égig csapott a düh s a vád:
Öld meg! – Kít? – kérdezte a császár. – Vang-An-Sit, a pokol fiát! –
A bölcsök bölcsét? – A bolondot! – A szentet? – ördög szentje volt! –
Hallod? – nézett a bölcsre Sen-Tszung. Öld meg: mindenkit kirabolt!
Öld meg! – az átok mint a tenger özönlött a császár felé.
Őrültek! – kiáltott Vang-An-Si és kilépet a nép elé.
Őrültek! Elűztem a kalmárt! ... A tied éppúgy becsapott!
Bankpénz helyett ... – De katonákkal Hajtottad be a kamatot!
Az úri tőke ... – Spicliké lett! A papok ... – Azért nincs eső!
Munkahadsereg ... – Mint a börtön! Jövőtök ... – ma kell, nem a jövő! –
És már megint égig csapott a vihar, tombolt az új világ:
Most remény sincs meggazdagodni! Császár, öld meg a bestiát! –
Őrültek! – suttogta a császár s becsukta a négy ablakot,
s elnémult kétszázmillió szív s az önzés újra hallgatott
Elnémult kétszázmillió szív, csak kettő beszélt odabent.
Hiába! – sóhajtott a császár. Nincs remény! – sóhajtott a szent.
Ugye, mégis a régi rend jobb?! tapsolt a győzelmes Tanács.
És Vang-An-Si befalaztatta a szent torony négy ablakát.

Mibe bukik bele Vang-An-Si és Sen-Tszung kísérlete? Az emberbe. És a nyomorult kuli is ember. S ez az ember olyan, mint Jakab és János. Ők is többet akarnak maguknak, mint amennyi a

másik tíznek jut. Nem kell a kuliknak Vang-An-Si rendje, mert abban "remény sincs meggazdagodni". Isten Országában nem lehet valakinek a jobbján és balján ülni.

A képviseleti rend kiemeli magából a legderekabbat. Kit tartsunk a legderekabbnak?

Jézus megmondja, hogy ő kit tart: ha valaki közületek ki akar tűnni, legyen a szolgátok, és ha valaki közületek első akar lenni, legyen mindenkinek a szolgája. Az Emberfia sem azért jött, hogy szolgáljanak neki, hanem hogy ő szolgáljon.

Meg kell kérdenem magamtól, hogy én mit akarok. Azt, amit Jézus csinált? Szolgálni akarok-e vagy uralkodni? Akarom-e, hogy több legyen nekem, mint a másoknak? Röviden: Úr akarok lenni? Hát lehet úgy élni, hogy nem akarok gazdagnak lenni? Úgy nem lehet. De úgy lehet, hogy azt akarom, hogy ami nekem van, az neked is legyen. Másodrendű polgár nem akarhatok lenni, de testvérnek lenni akarhatok. Tollasodhatok, ha a mellettem levő is tollasodik. Paradicsomban élnénk, ha nem volnának katonai költségeink. Fele pénzünk arra megy el, hogy hatékonyan tudjunk embert gyilkolni... hogy előnyösebb helyzetbe kerüljünk. A Szentháromságban senkinek sincs többje, mint a másoknak. A köztünk épülő Isten Országában sem más a helyzet. Akarjuk-e az Isten Országát?

Piarista köz, 2006. október 24.